JAVASCHE COURANT.

No. 75.

ZATURDAG — *den 27sten Juni 1829.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 25sten juni 1829 no. 26.*)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelezen eene missive van de Regering, d. d. 6 dezer no. 899, daarbij, met overlegging eener missive van de hoofd-kommissie van onderwijs, d. d. 3 april ll. no. 5, ter goedkeuring aanbiedende een concept reglement van orde, tucht en beheer voor de Gouvernements-school te Weltevrede.

Heeft goedgevonden en verstaan het voormeld reglement goedtekeuren en te arresteren, zoo als geschiedt bij deze.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

BUITENZORG, *den 25sten juni 1829.*

Ld Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

REGLEMENT *van Orde, tucht en beheer voor de Gouvernements lagere school, te* Weltevrede.

I. *Doel en vakken van het onderwijs.*

art. 1. Het onderwijs in bovengenoemde school zal zoodanig moeten worden ingerigt, dat door hetzelve de verstandelijke vermogens der kinderen ontwikkeld en zij met nuttige kundigheden toegerust worden, ten einde alzoo tot de behoorlijke vervulling van alle zedelijke en maatschappelijke pligten, trapsgewijze opgeleid te worden.

art. 2. Als hoofdvakken van onderwijs voor deze school worden beschouwd.

a. Het lezen.
b. Het schrijven.
c. Het gewoon rekenen.
d. De Nederduitsche taal.
e. De aardrijkskunde.
f. De Nederlandsche geschiedenis.
g. De Nederlandsche Indische geschiedenis.
h. De beginselen der algemeene geschiedenis, en
i. Het zingen.

art. 3. Boven en behalve opgenoemde vakken, waarvan het onderwijs volstrekt vereischt wordt, zal hetzelve zich ook nog kunnen uitstrekken, ter mededeeling aan zoodanige vlijtige en schradere leerlingen, als daartoe door den hoofd-onderwijzer geschikt worden geacht, tot

l. De stelkunst.
m. De meetkunde.
n. De natuurkunde.
o. De natuurlijke historie.

art. 4. De ligchamelijke gesteldheid en houding der leerling, in een naauw verband staande met derzelver gezondheid, zoo zullen deze door de onderwijzers met opmerkzaamheid en naauwkeurigheid worden gadegeslagen.

art. 5. De zedelijke opvoeding der leerlingen behoort den onderwijzers voornamelijk naauw ter harte te gaan en wordt hun mitsdien ten ernstigste aanbevolen, om de kinderen nooit zonder een behoorlijk opzigt te laten.

art. 6. In het algemeen behooren de onderwijzers zoo veel mogelijk, den aanleg der onderscheidene leerlingen gadeteslaan, ten einde dien, door alle gepaste middelen bij het te geven onderwijs te doen ontwikkelen of te verbeteren.

art. 7. Ten einde in de jeugdige harten der leerlingen godsdienstige gevoelens op te wekken en levendig tehouden zullen de onderwijzers het zich ten pligt maken, hun bij alle voegzame gelegenheden, met de teederste zorgvuldigheid eerbied voor en dankbaarheid aan het hoogste wezen inteboezemen.

II. *Wijze en verdeeling van het onderwijs.*

art. 8. De leerlingen zullen worden verdeeld in drie klassen, en deze klassen in zoo vele onder afdeelingen of ordes, als de omstandigheden en de meerder of minder gelijkstandige bekwaamheden of vorderingen der leerlingen dit zullen vereischen.

art. 9. De drie klassen zullen van elkander afgezonderd geplaatst worden. In iedere klasse zullen almede de jongens van de meisjes afgescheiden en alle zitplaatsen genummerd zijn.

art. 10. De onderscheidene klassen worden in de verschillende gedeelten van het onderwijs zoo mogelijk, op een bord onderwezen.

art. 11. De overgang van eene klasse tot eene hoogere zal niet dan met voorkennis van de hoofd-kommissie van onderwijs, ieder half jaar na den afloop van het examen plaats vinden, behoudens de fakulteit van den hoofd-onderwijzer, om, hetzij bij gebrek aan leerlingen in de eene of andere klasse, of uit aanmerking van uitstekende verdiensten daartoe tusschen tijds een voorstel aan de hoofd-kommissie te doen.

De overgang van eene orde tot de andere, zal echter tusschen tijds, met goedvinden van den hoofd-onderwijzer kunnen geschieden.

art. 12. De tijd en wijze waarop de overgang, in het vorig artikel bedoeld en de rangschikking der leerlingen in iedere klasse, zullen plaats hebben, worden bij het hierna volgend art. 45 geregeld.

art. 13. De hoofd-onderwijzer zal, met overleg van de hoofd-kommissie van onderwijs, zorgen dat de lessen behoorlijk geregeld gehouden, en het voor iedere klasse bepaalde onderwijs aan de leerlingen ordelijk en met oplettendheid medegedeeld worden.

Hij zal het onderwijs zoodanig regelen, dat er eene behoorlijke opklimming in de onderscheidene deelen van hetzelve, naar gelang der klassen en van de onderdeelen van iedere klasse, in acht worde genomen.

art. 14. De hoofd-onderwijzer zal, ter aanmoediging en opwekking van ijver, eens of twee maal te weke, op zoodanig een uur en tijd als hem het doelmatigst zal voorkomen, de leerlingen van de lagere afdeeling van iedere klasse doen tegenwoordig zijn bij en aandachtig zijn op het onderwijs, door den onderwijzer van die klasse aan eene hoogere afdeeling in dezelfde klasse gegeven wordende; zullende echter de leerlingen der lagere afdeelingen daaraan geen werkend deel mogen nemen en ook daarop niet worden geëxamineerd, behoudens de bewijzen van tevredenheid, die zij zullen kunnen verdienen, wanneer zij naderhand mogten doen blijk en van het nuttig en doelmatig gebruik hetwelk zij van het bijwonen van dit onderwijs hebben gemaakt.

art. 15. Al de leerlingen van dezelfde orde zullen steeds gezamenlijk, op denzelfden tijd, en uit hetzelfde boek onderwezen worden.

art. 16. De verdere regeling, leiding en schikking van al wat het onderwijs betreft, blijft aan den hoofd-onderwijzer overgelaten, mits op zijne verrigtingen ten deze de goedkeuring van de hoofd-kommissie van onderwijs verzoekende.

art. 17. Op de school zullen geene andere leerboeken mogen worden gebezigd, dan die, welke door de hoofdkommissie van onderwijs zullen worden goedgekeurd, volgens eene daarvan aan den hoofd-onderwijzer uittereiken lijst.

art. 18. De boven vermelde boeken zullen aan de leerlingen tegen de vastgestelde prijzen uit het school boekenfonds op aanvrage van den hoofd-onderwijzer, in eigendom uitgegeven worden. De leerlingen die het onderwijs gratis genieten, zullen kosteloos van de benoodigde schoolboeken voorzien worden.

art. 19. Het onderwijs zal gegeven worden volgens eene door den hoofd-onderwijzer te maken tafel van werkzaamheden en tijdsverdeeling, goed te keuren door de hoofdkommissie van onderwijs.

art. 20. Ingeval echter van ziekte of andere wettige verhindering, waardoor in het een of ander vak, vermeld in de genoemde aanwijzing van tijd verdeeling, het bepaalde onderwijs niet kan gegeven worden, voorziet de hoofd-onderwijzer of de als zoodanig fungerende daarin op de best mogelijke wijze, door zoodanig uur of zoodanigen dag met ander doelmatig onderwijs aantevullen.

art. 21. De hoofd-onderwijzer bepaald, onder goedkeuring van de hoofd-kommissie van onderwijs, de leerwijze welke op de school zal zijn aangenomen, en zullen de 2de en 3de onderwijzers, mitsgaders de ondermeester en

dende schoolgelden, hetwelk hun om de drie maanden door den schatbewaarder der hoofd-kommissie van onderwijs zal worden uitbetaald.

art. 76. De drie genoemde onderwijzers zullen van gouvernements wege van vrije woningen worden voorzien.

VII. *Van de Kweekelingen.*

art. 77. De kweekelingen zullen al het mogelijke aanwenden om, door vlijtige oefening vooral in de wijze van mededeeling van het onderwijs aan anderen, te trachten eenmaal verdienstelijke onderwijzers te worden.

art. 78. Daartoe zullen zij vooral van de lessen, welke de hoofd-onderwijzer hun buiten den schooltijd alle dagen ten minste gedurende een uur, zal behooren te geven, een nuttig en naarstig gebruik moeten maken, en zichzelven meer en meer bekwamen.

art. 79. De hoofd-onderwijzer zal zorgdragen dat aan zoodanige jongelingen, welke als kweekelingen bij de school zullen worden aangenomen, een voldoend onderwijs worde gegeven om hen aan hunne bestemming te doen beantwoorden.

art. 80. De kweekelingen zijn in alles ondergeschikt aan den hoofd-onderwijzer en voorts aan de verdere onderwijzers en den ondermeester der school, aan welke zij door den hoofd-onderwijzer zullen worden toegevoegd.

Alle verdere bepalingen ten opzigte der kweekelingen zullen bij een afzonderlijk reglement worden vastgesteld.

VIII. *Van de leerlingen.*

art. 81. Alle kinderen boven de zes jaren oud, die gevaccineerd zijn of de natuurlijke kinderziekte gehad hebben, zullen op de school toegelaten kunnen worden.

Zoo lang echter het getal der onderwijzers niet vermeerderd wordt zullen provisioneel niet meer dan 125 leerlingen, op de school geadmitteerd worden, buiten de zulke, die gratis onderwezen worden, wier getal op 30 wordt bepaald, met dien verstande nogtans, dat de leerlingen die zich thans boven dat getal op de school mogten bevinden, daarop zullen kunnen blijven.

art. 82. Het schoolgeld wordt bepaald op *f* 10 voor ieder kind 's maands, ongerekend de schrijf en school behoeften.

Wanneer meer dan een kind uit hetzelfde huisgezin ter school mogt worden toegelaten, zal voor het tweede kind een verminderd schoolgeld van *f* 6 en voor elk volgend van slechts *f* 4 's maands worden gevorderd.

art. 83. Wanneer ouders of voogden zich aan de hoofdkommissie van onderwijs mogten aanmelden om hunne kinderen of pupillen op de school toetelaten en het bepaalde getal leerlingen voltallig mogt zijn, zullen de namen van zoodanige kinderen of pupillen worden ingeschreven in een daartoe bij de kommissie van onderwijs aanteleggen Register, zullende de admissien naar de datums van inschrijving op gemeld register worden verleend.

art. 84 Het voorregt om *gratis* op de school te worden onderwezen, wordt door de hoofd-kommissie van onderwijs toegestaan, volgens eenen te formeren rooster van inschrijving, aan de kinderen van zoodanige ouders of voogden, welke geoordeeld worden onvermogen te zijn, om de bepaalde schoolgelden te betalen.

art. 85. Er zal niet meer dan een kind, uit hetzelfde huisgezin gratis op de school kunnen worden toegelaten, ten zij er zich niemand insgelijks tot het erlangen van die gunst had aangemeld.

Daarentegen zullen minvermogende ouders, van welke *een* kind gratis op de school is toegelaten, voor het tweede kind, dat zij ter school zenden, slechts behoeven te betalen *f* 6, en voor het derde niet meer dan *f* 4 's maands, enz.

art. 86. Alle kinderen zullen zindelijk gekleed en rein gewasschen ter school komen, die hieraan niet voldoen worden dadelijk van de school naar huis gezonden.

art. 87. De oudere leerlingen behooren de jongere in naarstigheid, gehoorzaamheid en vriendelijkheid voortegaan.

X. *Van ouders en voogden.*

art. 88. Ouders of voogden, die hunne kinderen of pupillen op de school wenschen te plaatsen zullen zich tot dat einde adresseren aan de hoofd-kommissie van onderwijs.

art. 89. Zoo veel mogelijk zullen geene kinderen op de school worden aangenomen, dan met het begin van elk half jaar.

art. 90. De ouders of voogden die hunne kinderen ter school zenden, zullen verpligt wezen het schoolgeld te betalen vóór of op den 15den der maand volgende op die, in welke het onderwijs is genoten.

art. 91. De kinderen of pupillen van ouders of voogden die meer dan twee maanden in de betaling van het verschuldigde schoolgeld ten achteren zijn, zullen op last der hoofd-kommissie van onderwijs, niet meer ter school toegelaten worden, terwijl bovendien de ouders of voogden geregtelijk tot de voldoening der achterstallige school[illegible] den zullen worden aangesproken.

art. 92. Al ware een kind slechts een dag van eene maand ter school geweest, zal het volle schoolgeld moeten betaald worden.

art. 93. Een kind, dat, buiten wettige verhindering ter beoordeeling van de hoofd-kommissie van onderwijs van de school blijft, zal beschouwd worden van de school te zijn afgegaan.

art. 94. Een kind, de school verlatende, en binnen [illegible] maanden weder op de school wenschende toegelaten worden, zal niet worden geadmitteerd, dan na dat, behoeve van hetzelve, het schoolgeld over drie [illegible] maanden is gestort geworden.

art. 95. De ouders of voogden die hunne kinderen pupillen van de school wenschen te nemen zullen daarvan, vóór het einde der loopende maand, schriftelijk kennis moeten geven aan den hoofd-onderwijzer. Die zulks verzuimen, zullen geacht worden hunne kinderen of pupillen voortduring ter school te doen gaan en verpligt zijn volle schoolgeld te voldoen, tot zoo lang dat zij de voorschreven kennisgave zullen hebben gedaan.

art. 96. De ouders of voogden wier kinderen in school zullen worden opgenomen, zullen geacht worden hunne volkomen toestemming te hebben gegeven en zich te zullen onderwerpen aan al de bepalingen die, zoo bij het tegenwoordig reglement zijn, als nader zullen worden vastgesteld.

Goedgekeurd en gearresteerd.

BUITENZORG, *den 25sten juni 1829.*

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië

Ld. Burggr. DU BUS DE GISIGNIE[illegible]

(Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 25sten juni 1829 no. 32.)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelet op art. 4 van Zijner Majesteits besluit van den 23sten november 1828 no. 28, houdende aanschrijving aan Hem Kommissaris Generaal, om, daartoe termen vindende en op voorstel van den Luitenant Generaal, Kommanderende het Leger in Nederlandsch Indië, aan de hier te melden Indische Militairen, welke, gedurende de Javasche onlusten zich op eene allergunstigste wijze hebben doen kennen, zoodanige gouden of zilveren medailles uittereiken, als reeds onder gelijke omstandigheden aan Inlanders zijn toegekend geworden;

Gezien de consideratien en het advies van den Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. mei l. l. no 794;

Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen:

1°. Dat eene gouden medaille zal worden uitgereikt:

Aan *Wiro Negoro*, tommongong, luitenant wachtmeester bij de troepen van den Sultan, kolonel kommandant van de *Kraton* te *Djocjokarta*;

Aan den majoor bij het korps *Mangko Negoro*, *Soeri Diningrat* pangerang;

Aan den majoor bij het korps *Mangko Negoro*, *Soeri Mattaram*, pangerang;

Aan den majoor bij de *Madureesche* hulptroepen *Tjakra di Ningrat*;

Aan den ritmeester bij de *Sumanapsche* hulptroepen *Koesoemo* pangerang;

2°. Dat eene zilveren medaille zal worden uitgereikt:

Aan den amboneschen 1sten luitenant bij de infanterie *Markus*; en aan den 1sten luitenant bij de infanterie *Setta*[illegible]

Aan den wachtmeester bij het korps *Djajang Sekar* van *Cheribon*, *Baloe*; aan den opperwachtmeester bij dat korps *Kalto*;

Aan den kapitein bij het korps *Sumanapsche* hulptroepen *Sarang Penkat*;

Aan den kapitein bij dat korps *Singra Pontro*;

Aan den ritmeester bij het korps *Manko Negoro Sou*[illegible] *wongs* (*Baden*).

3°. Dat de voorscheven medailles zullen worden gedragen aan een orange lint.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie en narigt als ten fine van executie, zullende dit besluit in de Javasche Courant worden geinsereerd.

BUITENZORG, *den 25sten juni 1829.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

Zie verder het bijvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 27sten Juni 1829.

Door Zyne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, is de volgende dispositie genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot eersten kommies ter Algemeene Secretarie, de tweede kommies bij dat departement, *W. J. Stierling.*

Rapport van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, aan Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal.

MAGELANG, *den 16den junij 1829.*

Geen bijzonder nieuws is 'er sedert mijn jongste verslag aan Uwe Excellentie van den 9den voorgevallen.

Verscheidene kolonne's hebben wel weder sterke verkenningen gemaakt, maar hebben weinig muitelingen aangetroffen, en daartegen de bevolking overal rustig gevonden; ook onderwerpt zich de bevolking dagelijks meer en meer, zoo wel om de zuid van *Djocjokarta*, in de *Mataram*, als in *Bagelleen*.

Er is voorts ook weder een pangerang in onderwerping gekomen, met name *Porbo Koesoemo* met zijne vrouw en gevolg; hij is de zoon van den overledenen pangerang *Ngahebie*, en zijne vrouw, de oudste dochter van den Sultan *Sepoe* en de *Ratoe Kentjono.*—Zijne overkomst heeft bij den luitenant kolonel *Sollewijn* te *Mangieran* plaats gehad; de prins en zijn gevolg zijn thans reeds te *Djocjokarta*, alwaar in hunne eerste behoeften door de zorg van den resident van ... wordt voorzien.

Volgens berigten van den kolonel *Cleerens* en de meeste spionnen-rapporten moet zich *Diepo Negoro* als nog te ... bevinden, in het westelijke en moerassige gedeelte van *Bagelleen.*

Ik heb de eer Uwe Excellentie ook nog kennis te geven, dat ik troepen in het Ledoksche onder bevel van den majoor *Michiels*, dezer dagen in oogenschouw heb genomen, en bij uitstek voldaan ben over derzelver goede houding.

Ik ben even zeer voldaan over den doelmatigen aanleg van eenige redoutes, welke ik bij die zelfde gelegenheid bezigtigd heb.

De Luitenant Gouverneur Generaal,
DE KOCK.

BATAVIA, *den 24sten juni 1829.*

Tijdingen van *Pekalongang* van den 15den dezer melden, dat de Resident op den 13den 's avonds op de hoogte van *Wonosarie*, distrikt *Sidayo*, berigt had ontvangen, dat een troep muitelingen zich in de nabijheid van *Dawoean*, bij de hoofdnegorij *Sidayo*, zou bevinden. Deze tijding werd spoedig bevestigd en de verzekering gegeven, dat 200 muitelingen, met eenige vrouwen aan hun hoofd, de dessa *Wonobrodo*, 5 palen van *Sidayo* gelegen, waren binnen gerukt. De dessa was door al de ingezetenen reeds verlaten, die zich in de nabij gelegene dessa *Blado* hadden terug getrokken. De Resident gaf onverwijld van dit voorval tijding aan de militaire kommandanten te *Wonoprio* en *Batoor*, deed den demang van *Sidayo* met al de beschikbare magt post vatten bij de dessa *Blado*, met last om niets tegen de dessa *Wonobrodo* te ondernemen, maar zich ter dispositie van den militairen kommandant te stellen, en op te rukken wanneer het vuur van de onzen zou gehoord worden.

De kommandant van het fort van *Wonoprio* had reeds van den controleur *Levyssohn* den aantogt der muitelingen vernomen, en was den 14den vroegtijdig met 3 europeanen, 6 pradjoeriets en 16 djajangsekars naar *Wonobrodo* opgerukt, doch volgens tijding van genoemden controleur, zou onze magt, na driemaal vergeefs den vijand te hebben aangevallen, met verlies tot *Seradjo* terug zijn geslagen.

De luitenant *Nielant* was intusschen op de aanschrijving van den Resident met een detachement van 60 inlandsche hulptroepen naar *Wonobrodo* gemarcheerd. De muitelingen hadden die dessa verlaten om den demang van *Sidayoe*, die bij *Blado* stond, te gaan aanvallen, toen onverhoeds het detachement van den luitenant *Nielant*, hem in den rug viel, en zulk eene verwarring onder de muitelingen te weeg bragt, dat zij met achterlating van eenige vaandels en payongs, en na het bekomen van eenige gekwetsten en dooden, van alle kanten de vlugt hebben genomen. Alle deze berigten waren den Resident door den regent van *Batang* toegezonden.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Buitenzorg, *den 25sten juni 1829.*

Brieven van *Timor Koepang* van den verdienstelijken en vlijtigen natuur onderzoeker *Maclot*, waardoor wij eenen vernieuwden blijk hebben ontvangen, van de rustelooze pogingen waardoor hij en zijne reisgenooten, onaangezien alle zwarigheden, aan het doel van hunne zending en aan de verwachting der geleerde wereld met opoffering van zichzelve trachten te beantwoorden, deelen ons tevens de treurige tijding mede van het overlijden van de heeren *Alexander Zipelius*, assistent-botanist, en *Gerrit van Raalten*, administrateur bij de natuurkundige kommissie. Eerstgenoemde was voorheen hortulanus in 's lands plantentuin te *Buitenzorg*, maar had zich door zijne kunde en door zijnen ijver in zijn vak, de plaats verworven die hij bij de kommissie met eer vervulde. Een *acuto rhumatismus* dat op het *dijbeen* gewrigt was geslagen, deed hem onlijdelijke pijnen uitstaan, waaronder hij dan ook tot diep leedwezen van zijne vrienden, den 31sten december 1828 te *Timor* overleed. De heer *van Raalten* die reeds acht jaren in deze gewesten had doorgebragt en die niet alleen in zijn vak als teekenaar, groote talenten aan den dag had gelegd, maar bij het, toen hij alleen overbleef, smartelijk verlies van de heeren *Kuhl* en *van Hasselt* in het *colligeren* en *verzenden* van hunne belangrijke verzamelingen, een vlijt en ijverheid had ontwikkeld, waardoor hij op de gunstigste wijze in het vaderland bekend is geworden en zijn naam aldaar naast die der twee te vroeg gestorvene geleerden, genoemd wordt, bezweek den 17den april jl., na eene ziekte van 7 dagen, onder eene hevige galziekte die in rotkoorts ontaard was. Op eenen togt met zijnen vriend *Maclot* werd hij door de doodelijke krankte overvallen, en voor dat zij *Koepang* weder bereikt hadden, overleed de heer *van Raalten* in eene kleine praauw op de kust van *Timor*, nabij *Orekoesij*. Met moeite verwierf de heer *Maclot*, van den aldaar regerenden vorst, de toestemming om zijnen vriend ter aarde te bestellen, en hem eene treurvolle laatste eer te bewijzen .... Wij betreuren van harte de grievende verliezen die de commissie van natuurkundig onderzoek bij herhaling geleden heeft, en hopen dat de heer *Maclot* met zijne nog overgebleven reisgenooten, die onaangezien de zware slagen die hun getroffen hebben van voornemen waren om de binnenlanden van *Timor* te onderzoeken, gespaard mogen blijven, en spoedig in het midden van hunne vrienden mogen terugkeeren.

EUROPESCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 10ten november jl.*

Uit eene proclamatie van den generaal *Stubbs* aan de vereenigde portugeesche constitutionelen te Plijmouth, blijkt, dat de britsche regering heeft gelast, dat zij van daar verwijderd zouden worden, en dat men uit dien hoofde heeft besloten, hen naar Brazilie overteschepen, ten einde aldaar 's Keizers verdere bevelen te vernemen.—Het ministerieel avondblad meldt niets naders omtrent het gerucht, als of die troepen zich dadelijk met de constitutionele guerillas in Portugal zouden trachten te vereenigen.

—Ofschoon men nog geen officieel berigt deswegens heeft vernomen, vleit men zich steeds, dat het vredesverdrag tusschen Brazilie en Buenos Ayres geratificeerd zal zijn.

(Haarlemsche courant van den 16den dec. ll.)

FRANKRIJK.

PARYS, *den 10den december jl.*

Een der monarchale bladen verzekert, dat dezer dagen bevelen naar Toulon zijn gezonden, welke den terugkeer betroffen van een deel der expeditie, die zich thans op Morea bevindt, maar dat, op de bedenkingen, deswegens door den russischen ambassadeur in het midden gebragt, deze bevelen nog binnen de 24 uren zijn ingetrokken. Het blad voegt 'er bij, dat de genoemde ambassadeur zoude hebben aangemerkt, dat de belangen van Rusland aanmerkelijk zouden worden benadeeld, bijaldien in de tegenwoordige oogenblikken de fransche krijgsmagt in Griekenland werd verminderd, en dat het gouvernement deze aanmerkingen niet geheel van de hand heeft willen wijzen.

(Haarlemsche Gourant van den 16den dec. jl.)

DUITSCHLAND.

BERLIJN, *den 11den december jl.*

Officiele tijdingen uit Rusland bevestigen het berigt van het

opbreken van de belegering van Silistria. Volgens dezelve is de generaal *Rudzewicz* met het derde corps den 15den October van voor Schumla opgebroken, ten einde zich naar Silistria te begeven, hetwelk reeds door het tweede corps werd belegerd. Eerstgenoemd corps is door eene afdeeling Turken uit Schumla, ten getale van 8000 man uitgelezene ruiterij, eenige infanterie en artillerie, gevolgd, en den 18den October, bij het doortrekken eener engte bij Aidochda, aangetast. Alstoen is het gevecht geleverd, hetwelk in de oostenrijksche berigten is voorgedragen, als nadeelig voor de Russen te zijn uitgevallen, doch in het russisch berigt wordt deswegens bloteljk gemeld, dat de Muzelmannen bij die gelegenheid, ondanks hunne ernstige pogingen, zijn afgeslagen.

In de russische berigten wordt verzekerd, dat de maarschalk *Wittgenstein* het bombardement van Silistria den 2den November heeft doen beginnen, maar zich den 8sten genoodzaakt heeft gezien, om, ten gevolge van het hoogst ongunstig winterweder, de belegering te doen opbreken.—Het berigt, dat deze maatregel niet is veroorzaakt door eene beweging der vijandelijke troepen, schijnt alzoo bevestigd te worden. De russische krijgsmagt, bestaande uit het tweede en derde corps, is naar Hirsova getrokken, om aldaar den Donau te passeren, doch een gedeelte is, met behulp van de flotille, reeds bij Kallarasch op den wallachischen oever overgegaan, en heeft zich aldaar vereenigd met eene divisie van het 2de corps, welke dit vorstendom niet had verlaten. Eene andere divisie van het tweede corps is met de verdediging van Hirsova belast geworden. Of de troepen al hun geschut en bagagie hebben kunnen medevoeren, wordt in het russisch legerberigt niet gemeld; het gerucht, dat dezelve veel voor die vesting hebben moeten achterlaten, wordt alzoo in zeker opzigt bevestigd.

Omtrent Varna wordt in genoemde berigten alleen vermeld, dat de bezetting dier vesting nog niets van den vijand had vernomen. De dagteekening van deze opgave ontbreekt echter. Men is dus nog niet in het zekere onderrigt, hoe het met de bezetting dier sterkte gelegen is, doch men vermeent steeds, dat het zesde en zevende corps, benevens de garde, met achterlating van zes duizend man, onder den generaal *Roth*, in Varna, mede naar den Beneden Donau zijn terug getrokken.

FRANKFORT, *den 12den december jl.*

Men meldt uit Hongarije, dat de sedert den laatsten landdag vereenigde stedelijke deputatie met haren arbeid voor de verbetering en uitbreiding van het openbaar onderwijs, en voor de verbetering van het stelzel der grondbelasting, ter aanmoediging van nijverheid en landbouw, reeds vrij verre gevorderd is.

(*Haarlemsche Courant van den 16den dec. jl.*)

CORRESPONDENTIE.

BATAVIA, *den 22sten juni 1829.*

Vervolg van mijne bedenkingen bij gelegenheid der discussien in de tweede kamer der Staten Generaal over de geldleening van 15 millioenen.

Toen in 1825 eene geldleening van 20 millioenen, ten behoeve der Overzeesche Bezittingen, door Zijne Majesteit den Koning geopend werd, toen kon men uit de inlichtingen die door den Minister van *Marine en Kolonien*, aan de tweede kamer der Staten Generaal gegeven werden, de hooge noodzakelijkheid, en de rede der hoegrootheid der aangevraagde som volkomen bevroeden. Toen twee jaren later die primitieve leening nog met eene som van *f* 2,700,000 vermeerderd werd, kon men uit al hetgeen bij die gelegenheid aangevoerd werd, zoo in de premissen van het ontwerp van wet zelve, als bij de bedenkingen van de verschillende sectien der Staten Generaal, en het antwoord des Ministers, ten volle opmaken dat de staat waarin zich onze Oost Indische Bezittingen, en vooral Java bevonden, grooter hulpmiddelen vereischten, dan men aanvankelijk had voorgezien en gedacht, om dat tijdens het verleenen des eersten onderstands, de noodlottige oorlog die deze gewesten teistert nog niet bekend was, en dat door den invloed die dezelve gedurende 1825 en 1826 op de Indische geldmiddelen noodwendig had uitgeoeffend, eene vermeerdering van fondsen noodig was, wilde het primitieve oogmerk van de zending van eenen Kommissaris Generaal des Konings niet gemist worden.—En indedaad naar mate men hier te lande in het belangrijke werk vorderde, dat ter betere regeling der zaken, aan het tegenwoordig bestuur, door Zijne Majesteit den Koning, in zijne vaderlijke bezorgdheid, was opgedragen, naar die mate ondekten men spoedig dat de behoeften grooter waren, dan men in het Vaderland gemeend had, en in die ontdekking waartoe men als het ware slechts trapsgewijze door de regeling der Indische Zaken kon geraken; lag dan ook, eene voor elk tastbare en natuurlijke rede opgesloten der vermeerdering van de op eene te kleine leest geschoeide, primitive leening. Dan bij de tegenwoordige nieuwe opname van 15 millioenen, en bij al hetgeen dat ter dier gelegenheid in de vergadering der Staten Generaal gezegd is, kan ik mij zoo gereedelijk, zulk een klaar denkbeeld als bij vorige jaren van de zaak niet vormen. Ik kan dat des te moeijelijker, daarop de plaats zelve, en even als een ander in de gelegenheid zijnde, om eenigzins de staat der *Kolonie*, en der Koloniale geldmiddelen nategaan, ik bij het einde van 1828, uit al hetgeen ik had opgemerkt en vernomen, de stellige verzekering bezat, dat onaangezien de *enorme* uitgaven die door den oorlog veroorzaakt werden, en die zoo ik mij niet bedrieg meer dan 5 millioenen bedragen, alle de uitgaven de buitengewoone daaronder begrepen, uit de nu door eene vijfjarige begrooting geregelde gewone inkomsten, zonder eenige belemmering gevonden konden worden, ten zij men slechts de *f* 1,400,000 die dienen moesten tot de jaarlijksche aflossing en rentbetaling der primitieve 20 millioen, niet vorderde. Ik was in dit mijn gevoelen niet alleen gesterkt door uw antwoord (*) op de verschillende brieven van den ouden Heer uit den oosthoek, waarin stellig verzekerd werd dat het einde van 1828 's lands finantien in den gunstigsten toestand waren, maar ik werd vooral daarin bevestigd, door het besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal van den 13den November 1828 No. 46, geinsereerd in de Courant van den 16den daaraanvolgende, waarin gezegd wordt: »gezien het voorslag van den Directeur Generaal van Financien, aan hem Kommissaris Generaal d.d. 6 November 1828 No. 16, inhoudende »dat 's lands kassen *ruim* van zilvergeld voorzien zijn en »geregelde dienst voor het volgende jaar verzekerd is, zonder »daarom langer in wandeling te houden de obligatien à 6 pCt. »ten bedrage van *f* 575,500, uitgegeven krachtens besluit van »den 3den November 1827 No. 2; is goedgevonden en verstaan:

»1°. dat gemelde obligatien, enz. met primo januarij 1829 »te worden ingetrokken.

»2°. Enz."

Na dit alles kan het niet dan mij ten hoogsten bevreemden dat sommige, ja de meeste leden der Staten Generaal in hunne adviesen omtrent het onderhavige ontwerp van wet, op eene wijze over de Indische Financien spraken, die mij voorkomt geheel eenemaal met derzelver waren toestand, tegenstrijdig te zijn, en dat er zelfs gevonden worden, die van *een te kort spreken* (†) het geen zeer ligt het denkbeeld zou kunnen doen geboren worden, dat de Indische zaken achteruit gingen. Dusdanige stellingen, geloof ik op zulke gronden te kunnen wederleggen, dat er ten dien opzigte geen twijfel meer zal overblijven, en daar ik met genoegen gezien heb, dat U mijnheer de Redacteur, mijne bedenkingen goedgunstig in uw blad hebt opgenomen, zoo zal ik zoo vrij zijn U het vervolg derzelven ter plaatsing successivelijk toetezenden.

(*Het vervolg hierna.*)

(*) Zie Javasche Courant van 19 Maart 1829.
(†) Zie onder anderen het advies van den heer *Donker Curtius.*

Wij voldoen volgaarne door het plaatsen van dezen brief aan het verlangen van den geëerden inzender, maar geven ZEd. in overweging, of het niet doelmatig zou wezen, even als de heer *Tromp* een Model of wel eene Teekening, van de door ZEd. vervaardigde hydraulische machine, aan de kommissie voor de openbare Tentoonstelling intezenden, ten einde nog aan de beoordeling van het publiek te worden onderworpen.

BATAVIA, *den 22sten juni 1829.*

Mijnheer de Redacteur!

De nieuwsgierigheid mij heden naar de tentoonstelling gedreven hebbende, zoo ben ik aldaar niet weinig verrast door het aantreffen van eenige aardige werktuigen om water over deszelfs bedding optevoeren.

Dit zelfde onderwerp heeft mij ook reeds sedert lang bezig gehouden, en daar ik zie dat het Bataviaasch publiek veel belang in de bovengemelde werktuigen stelt, zoo kan ik niet nalaten U met eene door mij vervaardigde machine bekend te maken, waarmede ik het water tot op twee en-dertig voeten hoogte kan opvoeren.

De geheele toestel bestaat alleen in een blikken of koperen buis, dan wel eene bamboes ter lengte van 3½ voeten, hangende met een touw aan eene horizontaal geplaatste lat, even als de wip van eene draaibank, de buis of bamboes is aan het beneveinde voorzien van eene zich naar buiten openende lederen klep, waarop zich een plaatje lood bevind.

Wanneer men nu de gemelde buis of bamboes zoodanig plaatst dat het ondereinde twee voet in de rivier of ander stilstaand water hangt, en dezelve vervolgens in eene boven- en nederwaartsche beweging brengt, dan zal men met verwondering het water met groote kracht in eene aanhoudende straal uit het boveneinde der buis of bamboes zien springen; men moet echter opletten dat dezelve niet uit het water komt, hetwelk gemakkelijk kan gebeuren door de elasticiteit of het zwippen der lat, (indien dezelve te lang is), waaraan de buis of bamboes hangt.

Ik twijfel niet mijnheer de redacteur, of de mededeeling van het vervaardigen van deze zoo eenvoudige hijdraulische machine, welke door ieder javaan kan worden nagemaakt, zal een ieder welkom zijn, uit hoofde de vervaardiging dezer toestel met weinige kosten gepaard gaat, en door een loopend water in beweging te brengen is, gaarne zoude ik U daartoe de middelen aanwijzen doch ik vrees U reeds te lang onderhouden te hebben.

UWEdele Dw. Dienaar,
De Apotheker,
PERROT.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Juni 22—Amerik. schip *Alert*, A. Sendder, van Canton den 25sten april, naar Boston, passagier: de heer G. A. Lewis.

Juni 23—bark *Alliance*, T. A. Laming, van Batavia den 20sten juni, naar Anjer.—Amerik. schip *Bashaco*, R. B. Forbes, van Manilla den 10den mei, naar Boston, passagiers: de heeren G. R. Ogden en S. T. Slinges.

Juni 24—brik *Nederlander*, W. W. Boijle, van Batavia den 22sten juni, naar Benkoelen en Padang, passagier: de heer G. T. Davidson. — brik *Harriet*, W. H. Nash, van Patjitan den 16den dito, naar Batavia. — schip *Lotus*,

Moriattij, van Batavia den 22sten dito, naar Calcutta. — schip *Schelde*, Neurenberg, van Vlissingen den 19den maart, naar Batavia, met Zr. Ms. troepen. — Zweedsche brik *Union*, M. Gulbrandson, van Uddewalla den 2den october 1828, naar dito.

BATAVIA.

Aangekomen.

Junij 24—Eng. schip *Marij*, T. Luccock, van Sijdneij den 10den mei.
Junij 25—schoener *Semangka*, Mardjan, van Cheribon den 18den junij.

Vertrokken.

Junij 25—Eng. schip *Hippomenes*, R. C. Ross, naar Nederland, passagiers: gepensioneerde generaal majoor G. J. Holsman, kolonel W. Schenk, de heeren D. Munro en W. van Riemsdijk.—dito brik *Albion*, E. Tollens, naar Tapoer, passagier: de heer B. Butler. — schip *Pekalongang*, M. Horning, naar Samarang. — schip *Admiraal Buijskes*, J. G. Duncan, naar Soerabaija, passagier: de heer P. D. Schmidt.
Junij 26—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 8, luitenant ter zee der 2de klasse Banse, koersstellende om de noord-west. — schoener *Kassoor*, Timbang, naar Pekalongang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*; brik *Dourga*; schepen De Vrouw Henrika, Auguste, De Hoop van Alblasserdam, Java, Nathalie, Helena, Apollo, Omar Osman, Fattol Kahier, Sumanap, Manok, Mastora, Hogoan; stoomboot Van der Capellen; brikken Le Heros, Mercator, Indramaijoe, Pekalongang, Merkus, De Ondernemer; bark Filicitas: schoeners Kim Soenhoat, Semangka.—Eng. schepen Edward en Eliza, Mary; brik Harriet; bark William Wellington. — Amerik. schepen Emelij, Restitution, United States. — Chinesche jonken Hokgoan, Hongtjoen, Hiengkint.

SAMARANG.

Aangekomen.

Junij 17—schip *Cornelis Houtman*, G. de Jong, van Batavia den 12den junij.
Junij 19—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Batavia den 17den junij, met Zr. Ms. troepen, passagiers: de heeren Daendels en De Groot.—schoener *Dolphijn*, Kamiesh, van Soerabaija den 16den dito, passagiers: de heeren Markertik, Steven en Johan.—brik *Johanna*, Gregorij, van Batavia den 12den dito. — brik *Koning der Nederlanden*, Van Delden, van dito den 14den dito, met Zr. Ms. troepen.

Vertrokken.

Junij 18—Chineesch schip *Oeij Sinjo*, Hiap Tjoensoeij, naar Batavia.
Junij 20—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Batavia.—Chineesch schip *Tiksoen*, Hapiksoei, naar dito. — Maleische brik *Benkoelen*, Dondong, naar Batavia en Benkoelen.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Junij 17—Zr. Ms. schoener *Zephijr*, luitenant der 1ste klasse J. W. Schuler, van een kruistogt om de west.
Junij 18—schip *Boeroeng*, P. [illegible]el, van Amboina den 18den mei, passagier: de heer W. Borgen.—brik *Goenoeng Apie*, J. A. Mobron, van Banda.

Vertrokken.

Junij 16—schoener *Dolphijn*, C. Kemish, naar Samarang en Batavia, passagiers: de heeren J. Markertik, P. Steven en L. Johan. — Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 10, stuurman J. Verburg, koersstellende om de west.—brik *Josephine*, F. T. Dillon, naar Balij, passagier: de heer Bloemestein.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten *Atlante*, *Zwaluw*; brik *Orestes*; schoener *Zephijr*; roei-kanonneer-boot *No.* [illegible]; schepen Aurora, Famalkair, Phata Rachman, Marquis of Hasting, Fatal Rachman, Caroline en Jacoba, The Fair Armenian, Joedil Barie, Rosalie, Boeroeng; brikken Lim Kimsoen, Tan Goanling, Goenoeng Apie; schoener Anna, Drake. — Eng. brik Fairfield of Aberdeen.—Fransche brik Victoire Paulina.—Chinesche wangkang Hongsing.

GRISSEE.

Aangekomen.

Junij 20—schoener *Lamber*, Oewa Raga, van Cheribon.

Vertrokken.
Geen.

Schepen liggende ter reede.

Schepen Jadul Karim, Hapipa Hawia, Joussoor, Jadul Karim, Patahool Islam, Lord Minto, Jadul Barie, Fatal Rachman; brikken Geap Gowan, Boeang Bessie, Pompelmoes, Berkat Anjar, Nawang Alie Joesoor; schoener Lamber.

ADVERTENTIEN.

Voor rekening van het Gouvernement, zal op zaturdag den 27sten dezer in het lokaal der Beurs te Batavia, voor den middag te 10 ure, in het openbaar worden geveild eene partij van 10,000 pikels Banka's tin, leggende in 's lands pakhuizen alhier.

De verkoop geschiedt onder voorwaarden, dat het Gouvernement binnen vier maanden niet meer dan gemelde 10,000 pikels zal verkoopen, verbindende het Gouvernement zich tevens om het gedeelte van gemelde hoeveelheid dat op de tegenwoordige vendutie onverkocht mogt blijven, niet te verkoopen beneden het medium van den vendu-prijs, zoo lang de stilstand van vier maanden duurt.

De verkoop geschiedt tegen betaling van zilvergeld binnen den tijd van eene maand na den verkoop te voldoen.

De veiling zal geschieden bij kavelingen van 100 pikels.

De koopers zullen niet worden bezwaard met Vendusalaris, doch zullen voldoen het 1 per mille, benevens de kosten van zegel en Vendu-extracten, zoo als bij den verkoop van 's Lands Producten bepaald is.

Het tin zal niet worden afgeleverd dan na dat de koopsom zal zijn voldaan.

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
Batavia, J. C. REIJNST.
den 24sten junij 1829.

—UITBESTEDING *voor de leverancie van rijst, enz. op* Banka.

Art. 1. Het gouvernement heeft de navolgende goederen op het eiland *Banka* benoodigd; te weten:

Te Muntok.

1,310 kannen arak,
1,710 dito lampolie, en
400,000 ponden rijst.

Te Jeboes.

2,400 kannen lampolie, en
500,000 ponden rijst.

Te Blinjoe.

200 kannen arak, en
416,000 ponden rijst.

Te Batoeroesa en Soengieliat.

2,240 kannen lampolie, en
1,020,000 ponden rijst.

Te Pankal Pinang en Koba.

2,600 kannen arak,
5,250 dito lamp-olie, en
624,000 ponden rijst.

Te Toboalie.

1,800 kannen arak,
800 dito lamp-olie,
840,000 ponden rijst.

art. 2. De rijst zal moeten zijn van de beste kwaliteit van de oogst van het jaar 1829, dat is nieuwe rijst, gezuiverd van padie en dedak en zonder stof, ter beoordeeling en naar genoegen van eene commissie, te benoemen door den Resident van Banka.

De arak moet zijn zoogenaamde tweede soort, helder en blank van kleur en de sterkte hebben van niet minder dan elf graden.

De olie zal moeten zijn van eene goede kwaliteit voor de helft katjang en voor de weder helft klapper-olie.

art. 3. De leverancie van de rijst, arak en olie, geschiedt vrachtvrij in de pakhuizen van de genoemde plaatsen respectivelijk, zoomede de overvoer voor rekening en resico van de aannemers.

art. 4. De rijst moet geleverd worden in goede, gave, dubbele stroozakken; de arak en de olie in goed fust, waar voor den lande niets zal mogen worden in rekening gebragt.

art. 5. Voor iedere kan arak, die naar volgens de voorwaarden door de aannemers in de pakhuizen op Banka geleverd wordt, zal 48 cents voldaan worden, en voor iedere kan olie 57 cents.

art. 6. De leverancie der rijst, olie en arak, moet geschieden in de maanden augustus, september en october aanstaande. Dadelijk na dat het kontrakt of de kontrakten zullen zijn gesloten, moeten echter zonder verwijl eene lading rijst worden geleverd te Toeboealie, en eene lading rijst te Pankalpienang en Soengieliat te zamen.

art. 7. De tot de lossing van de rijst, olie en arak, benoodigde praauwen en koelies, zullen gouvernements wege te Banka vertrekt worden, zonder kosten voor den aannemer; de risico en spillage enz. enz., van de schepen tot in de pakhuizen blijven echter voor rekening van den aannemer, zoo dat voor geene grootere hoeveelheden rijst, olie en arak betaling zal gedaan worden, dan voor die, welke werkelijk in de pakhuizen aldaar afgeleverd en ontvangen zijn.

art. 8. De schepen welke de rivier van Marawang moeten binnen varen, behooren niet dieper te gaan dan 9 à 10 voeten.

art. 9. Met de schepen welke rijst, op Banka voor de aannemers leveren, zal tin naar Batavia worden verzonden, bij aldien er tin aanhanden en te verzenden is.

Intusschen kunnen de aannemers zoo goed als verzekerd zijn, dat aan de schepen eene goede retour lading zal kunnen worden gegeven, bedragende het restant op de onderscheidene plaatsen onder ultimo maart jl., als volgt:

23,671 ponden te Muntok,
227,827 « « Jeboes,
203,077 « « Blinjoe,
868,070 « « Soengie Liat,
61,180 « « Pankal Pinang,
en 363,875 « « Toboalie.

Te zamen 1,747,700 ponden; gelet dat dit restant door de leverancien van de mijnwerkers staat vermeerderd te worden.

art. 10. De aannemers zijn gehouden om de ondervolgende goederen, op vracht mede te nemen, te weten:

Naar Muntok.

253,750 ponden zout.

Naar Jeboes.

59,500 ponden zout.

Naar Blinjo.

13 vaten of p. m. 2,280 ponden gezout vleesch,
120,000 „ en zout.

Naar Soengie Liat.

600 flesschen roode wijn.

Naar Pankal Pinang.

125 kannen europesche azijn.
675 ponden koffij.
500 ponden meel.
750 flesschen roode wijn.
105,000 ponden zout.

Naar Toboalie.

326 kannen europesche azijn.
175 ponden koffij.
750 ponden suiker.
500 flesschen roode wijn, en
77,500 ponden zout.

Voor dezen overvoer zal aan de aannemers voor vracht betaald worden *f* 30 per koijang, te berekenen volgens het bestaande tarief.

art. 11. Voor vracht van het tin van Banka, naar Batavia, zal *f* 15 per koijang worden voldaan.

art. 12. Het benoodigde zout, zoo wel voor Muntok, als voor de overige distrikten kan (met uitsluiting van Tanara en Kandanghauwer), van zoodanig hoofd-depôt afgescheept worden, als met het belang van de aannemers, het meeste zal overeenkomen. De verzending van de overige artikelen geschiedt van Batavia of van Soerabaija, hetwelk mede zoo veel mogelijk in het belang van de aannemers zal geschikt worden.

art. 13. De schepen welke de rijst, olie en de arak, en de voor Banka bestemde goederen, op vracht aldaar zullen overbrengen, mitsgaders het tin van daar terug voeren, moeten telkens vóór de belading worden geexamineerd en goed gekeurd.

art 14. Aan de aannemers zullen voorschotten worden verleend ten bedrage van de helft der som waarop de geheele leverancie voor ieder respectivelijk zal te staan komen.

art. 15. De finale afrekening zal plaats hebben na dat de afloop van de geheele leverancie en de vervoer der vracht goederen door behoorlijke bewijzen zal zijn gestaafd; intusschen zal telkens wanneer de rekeningen van de aannemers mogten blijken te voren te staan, het bedrage van dien worden uitbetaald.

art. 16. Omtrent de overvoer der vrachtgoederen moeten de aannemers zich onderwerpen aan het bestaande reglement van spillagien.

art. 17. Het op vracht te vervoeren zout, zal aan de aannemers op Java of Madura, toegemeten worden met de gewone Gouvernements zoutmaten; bij elke afscheep zal een dier maten aan den gezagvoerder van het schip mede gegeven worden, op dat de uitmeting van het zout te Banka, met dezelfde maten kunne geschieden, als waarmede de inmeting op Java en Madura is bewerkstelligd geworden.

art. 18. De betaling van het geleverde, zoo mede der verdiende vracht gelden en van het voorschot, zal geschieden geheel in zilveren munt, dan wel (ter keuze van het Gouvernement) ten minsten de helft in zilveren munt, en zulks betaalbaar naar verkiezing van de aannemers, respectivelijk, op de navolgende plaatsen als te Batavia, Cheribon, Tagal, Pekalongang, Grissee, Soerabaija, Passaroeang en Bezoekie.

art. 19. De aannemers in gebreke blijvende aan hunne verbindtenissen te voldoen, zoo zal hierin door het Gouvernement ten hunnen pericule worden voorzien, terwijl indien zulks door het Gouvernement mogt worden bewerkstelligd voor minder of voor denzelfden prijs, als welke aan den aannemer zoude zijn betaald, als dan de aannemer ten behoeve van de armen, voor elke pikel rijst die door hetzelve wordt ingekocht en op Banka geleverd zal betalen eene boete van 50 cents.

art. 20. De aannemers zullen stellen goede borgen, die zich zoo te zamen als afzonderlijk zullen verbinden, voor de nakoming van de verpligtingen der aannemers en op welke het voorschot en de boeten casuquo zullen worden verhaald, onder renunciatie van alle in regten bekende exceptien en beneficien.

art. 21. De aannemers, gedurende den loop van het kontract komende te overlijden, of anders absent te geraken, zal het kontract devolveren op hunne erfgenamen dan wel op degenen, welke in de administratie of beheering van derzelver boedels mogten gesteld worden, ten zij in bijzondere gevallen, met voorkennis en toestemming der borgen, door het Gouvernement hierin anders mogt worden voorzien, doch zullen in geen geval de borgen van hunne verbindtenissen kunnen ontslagen worden.

art. 22. De uitbesteding zal plaats hebben ingevolge het daarvoor bestaande reglement. De minste inschrijver zal van den definitiven aannemer ontvangen eene premie van ½ prCt. van het bedrage der leverancie.

art. 23. Op den dag der uitbesteding zal de levering van de rijst voor ieder plaats afzonderlijk en tweeleedig (overeenkomstig art. 18) worden opgeveild en de leverantie dadelijk aan den minsten inschrijver of mijnder onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, voorloopig worden toegewezen, zijnde aan deze toewijzing tevens verbonden de leverancie van de arak en olie, mitsgaders de overvoer van de vrachtgoederen, benevens de terugvoer van het tin, voor zoo veel iedere plaats aangaat.

De gadinghebbenden worden verzocht, om ook voor iedere plaats afzonderlijk inteschrijven en wel tweeledig naar aanleiding van de wijze van betaling bij art. 18 voorschreven. De veiling geschiedt bij koijangs van 3400 ponden, waarop almede bij de inschrijvings-billetten behoort te worden gelet.

art. 24. Ieder inschrijver is verbonden dat gedeelte de aanneming of levering te volbrengen, hetwelk hem als minste inschrijver of bij mijning is toegevallen, en kan zich daarvan niet onttrekken, omdat hem niet meerder is toegevallen, al mogt hij zulks bij zijn billet ook uitdrukkelijk als een voorbeding hebben bekend gesteld.

Gegadigden voor de onderwerpelijke leverancie worden verzocht voor of uiterlijk op dingsdag den 21sten julij aanstaande, hunne billetten van inschrijving, verzegeld en met bekendstelling op het couvert van hunnen naam en woonplaats, mitsgaders van die van hunne gemagtigden te Batavia, en onder aanhaling van deze advertentie, intezenden voor zoo veel Batavia aangaat, aan den Directeur van 's lands Produkten en civiele Magazijnen en op de andere residentien van Java en Madura insgelijks regtstreeks aan genoemden Directeur, mits gefrankeerd, dan wel aan de heeren Residenten, tijdig genoeg om daarvan bij de uitbesteding gebruik te maken, welke ambtenaren bij deze verzocht worden om gemelde billetten aan den ondergeteekenden toetezenden.

Op den 21sten julij aanstaande zal de uitbesteding plaats hebben, ten kantore van den ondergeteekenden, 's voormiddags te 10 ure, wordende de gegadigden verzocht daarbij tegenwoordig te zijn, dan wel daartoe iemand anders te kwalificeren.

Batavia, *20 junij 1829.* — *De Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen,* J. C. REIJNST.

—Op woensdag den 15den julij aanstaande, zal te Soerabaija 's voordemiddags te 10 ure, ter plaatse alwaar men gewoon is 's Gouvernements veilingen te houden, in het openbaar worden verkocht, eene partij van 11,800 bossen Borneosche bindrottings, tegen betaling van zoodanige munt als de koopers zullen verkiezen.

Batavia, *den 25sten julij 1829.* — *De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,* J. C. REIJNST.

—De Hoofd-baljuw van Batavia, in ervaring gekomen zijnde, dat vele scheepsoverheden zich niet ontzien, om in contraventie van art. 8. van het haven reglement, gearresteerd bij Publikatie van Kommissarissen Generaal over Nederlandsch Indie dd. 28 augustus 1818, zoo wel op de buiten als binnen reede van Batavia, ballast over boord en in zee te werpen, waardoor aanslijkingen en ondiepten ontstaan, welke voor de scheepvaart aller nadeeligst zijn, heeft vermeend, voornoemde bepaling aan alle gezagvoerders en scheepsoverheden te moeten herinneren, met kennisgave tevens, dat door hem Hoofd-baljuw de noodige maatregelen zijn genomen, ten einde de overtreeders aan hem kenbaar worden gemaakt en op hen zal worden toegepast, de poenaliteit bij voorschreven artikel vastgesteld, bestaande in eene boete van *f* 10 voor elken last, waarop het schip gemeeten is.

Batavia, *den 24sten junij 1829.* — *De Hoofd-baljuw van Batavia,* VAN DER VINNE.

—De Resident van Samarang brengt bij deze ter kennisse van een iegelijk, dat ten zijnen bureele eene inschrijving is geopend voor de leverancie van de navolgende schrijfbehoeften, als:

27 korgies javaasch papier.
385 bossen schrijfpennen.
10 pond europisch lak.
74½ pond javaasch lak.
55 dozen ouwelen.
405 stuks potloden.
en 200 flesschen inkt.

De bovengenoemde artikelen moeten zijn van goede

(Zie verder het tweede bijvoegsel.)

Tweede Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 27sten Juni 1829.

teit, en in het civiel pakhuis alhier geleverd worden. betaling zal geschieden voor de helft in zilver, en gens naar welgevallen van het gouvernement.

inschrijvings-billetten moeten vooraf op den 10den aanstaande, ten bureele van den ondergeteekenden len ingezonden, zullende de uitbesteding op dien en dag des morgens te 11 ure, in het lokaal der po- op het Stadhuis alhier, plaats vinden.

ämarang, *De Resident voornoemd,*

19den julij 1829. P. LE CLERCQ.

t referte aan de bekendmaking van den 27sten no- ber 1828, wordt bij dezen het publiek verwittigd dat, orm resolutie van den 28sten junij 1828 no. 36, atsblad no. 52), in deze residentie over de afdeelin- Soerabaija en Grissee, de tweede termijn van de be- g der verponding, over het loopende jaar 1829, moeten betaald worden, gedurende de maanden oc- r, november en december aanstaande of vroeger, kend van de maand julij, als de belanghebbende zal verkiezen, en wel dagelijks van 's morgens 8 tot namiddags 1 ure, (zon- en feestdagen uitgezondert), ande tot de ontvangst daarvan worden gevaceerd, als t: te Soerabaija op het kantoor van den kollecteur landelijke inkomsten, ingevolge art. 50 van de ordon- cie op dat middel, en te Grissee op dat van den itent resident aldaar.

Wordende de belanghebbenden mits deze gewaarschuwd, n tijd zich ten nutte te maken tot de betaling en aan- vering van de onderwerpelijke belasting, daar zij an- s zullen vervallen in de boeten bij de wet bepaald.

Soerabaija, *De Resident van Soerabaija,*

n 20sten junij 1829. VAN HAAK.

Op donderdag den 9den julij aanstaande, des voormid- s te 10 ure, zal ten kantore der residentie Japara, en n worden uitbesteed, het gewoon onderhoud aan e de civiele gebouwen in deze residentie, gedurende t loopende jaar.

De inschrijvings-billetten zullen voor dien tijd aan het sidentie kantoor, alwaar inmiddels de noodige inlich- ngen te bekomen zijn, volgens de voorschriften van t reglement voor de uitbestedingen moeten worden gezonden.

Japara, *De Resident van Japara en Joana,*

en 16den junij 1829. DE VOGEL.

De Resident aan het Hof van Djocjokarta, brengt bij eze ter kennisse van de belanghebbenden, dat tot de ntvangst van de belasting op de lijfeigenen, voor dit oopende jaar, dagelijks (zon- en feestdagen uitgezon- ert), ten zijnen kantore zal worden gevaceerd, te reke- en van heden tot en met den 31sten augustus daar aan volgende.

Djocjokarta, *De Resident voornoemd,*

den 16den junij 1829. VAN NES.

Pro Justitia.

Alzoo bij Resolutien van President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, de d. 4 junij 1829, de per- sonen en goederen van *T. van Gahn*, wegens krankzin- nigheid en *Jan van IJsseldijk*, uithoofde van verregaan- de buitensporigheden en openbare schandelijke gedragin- gen, voor den tijd van een jaar zijn gesteld onder cura- tele, met benoeming van 's raads griffier *Pieter van Hoek*, over den eerstgenoemden, en den advokaat fiskaal Mr. *Frederik van Teutem*, over den tweeden gemelden, als curators; zoo wordt zulks bij deze ter kennis van een ieder gebragt, op dat men zich wachte voor schade.

Ter ordonnancie van President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia.

De eerste gezworen klerk,

F. J. TEN CATE.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Soerabaija.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26½	„	50	„	36
Ossen-vleesch het pond. . .	„	20	„	16	„	18

MARKTPRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Soerabaija.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Klapper-olie per takker of 33 bottels.	11	75	9	56	6	„
Idem per bottel.	„	45	„	56	„	„
Katjang-olie per takker . .	7	25	6	„	5	70
Idem per bottel.	„	25	„	20	„	[illegible]
Dempel-olie per pikol. . .	„	„	14	„	19	„
Rijst per koijang.	114	„	67	„	90	„
Idem per gantang.	„	50	„	12	„	20
Koffij per koijang.	„	„	„	„	570	„
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6	13	50	15	„	12	[illegible]

VENDU-DEPARTEMENT.

Op maandag den 29sten junij 1829.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van diverse personen, van wagens, paarden, huismeubelen, een champang van 4 koijangs met deszelfs toebehooren, en andere goederen meer.

Alsmede bij wege van executie p: m. ƒ 10,000 kopergeld.

Op dingsdag den 30sten junij 1829.

Voor het magazijn van *Thornton* en *West*, op de ooster Voorrei, van de volgende goederen onlangs aangebragt, per het Nederlandsch schip MARIA, kapitein *Kobb*, als lijnwaden, mans- en vrouwen koussen, slendangs, tafel- en pennemessen, scharen, thee- en koffijpotten, engelsche zadels, en bier, en vele andere artikelen meer.

Op woensdag den 1sten julij 1829.

Voor het negotiehuis van *Maclain*, *Watson* en *Co.*, op de Groote Rivier, van fijne palekatsche doeken, sarongs, gewaste linnen, kousen, glaswerken.

Alsmede eenige goederen toebehoorende aan den boedel van wijlen *James Grant*.

En precies te 11 ure,

Voor rekening van *O. Gevaerts*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen woonhuis met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, aan de oostzijde van de Groote Rivier in het blok L, sub no. 20, bij de verponding doorloopende onder no. 1923.

Ten tweede of laastelijk zeker erf, bebouwd met een steenen wagenhuis en paardenstalling, staande en gelegen alsvoren sub no. 10.

Op donderdag den 2den julij 1829.

Voor het negotiehuis van *Brouwer*, *Nolthenius* en *Co.* van nederlandsche en bengaalsche lijwaden, zeildoek, vlaggedoek, bloklood, staafgoud, vogelnestjes, boslemmer messen, lakens, kousen en sokken, jenever, roodewijn, portwijn, spermacetie kaarsen, zeep, enz.

En precies te 11 ure,

Met consent tot afbraak, de gebouwen staande in den tuin Klein Oort.

Op vrijdag den 3den julij 1829.

Voor de woning van kapitein *van Assendelft*, op Weltevrede, van wagens, paarden, een nieuwe bendi, huismeubelen, martevanen, een schoone partij hollandsche en fransche boeken, volgens rondtezendene lijst, en meer andere goederen.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

De verkoop bij executie van de vastigheden, van Mr. *Sebastiaan van de Graaff*, in de Javasche Courant van den 4den november 1828, in het breede omschreven, en sedert herhaalde keeren op nieuw aangekondigd, edoch door de oppositien van gezegden Mr. *Sebastiaan van de Graaff* tot dus verre verijdeld, zal als nu plaats hebben op vrijdag den 10den julij 1829, ter plaatse alwaar als dan vendutie zal worden gehouden.

De tweede deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia,

L. J. JEEKEL.

—Bij *J. Brown*, zijn te bekomen de volgende pas aangebragte goederen, als: beste manillasigaren, per bark DIDERIKA, versche tongen, salm, mosterd, zuren, kappen, olijven, slaolie, sauzen, azijn, vruchten, geleijen, macaronie, geperelde gort, grutten, lunzen, korenten, verf, lijnolie, verfkwasten en zadels compleet per Engelsche schip ALBION; voorts roode wijn van Suermondt, fransche wijnen in soorten, beste oude madera en witte wijn, jenever, brandewijn, hodgson's en abbotts pale ale, porter op fleschen, roozenwater, diner en dejeuner serviezen, wagen- en bendie-tuigen, gemaakte mans en kinderkleederen, geborduurde neteldoeksche, dameskleedjes, witte en zwarte hoeden, schoenen en laarzen, tafellakens en servetten, witte en gecouleurde zakdoeken en dassen, japansch linnen, chinesche goederen, volgens laatste advertentie, en diverse andere goederen.

—Hollandsche boter in vaatjes, van 20 en 40 ponden, te bekomen bij

J. VAN DIJK.

—De ondergeteekende biedt te koop aan, Engelsch bier, zoogenaamd Pale Ale in vaten, van eene superieure kwaliteit, pas geland van schip ALBION.

Groote-Rivier, J. COOKE.

Batavia, *24 junij 1829.*

—Fraaije engelsche stolpen te bekomen bij

J. SPEET.

STERFGEVALLEN.

Op den 22sten februarij 1829, is te 's Gravenhage overleden, vrouwe *Henrietta Geertruida Verster*, weduwe van wijlen den heer Mr. *Joost Romswinckel*, in den ouderdom van ruim 69 jaren.

Op den 17den april ll., is op Timor Koepang, tot mijne innige droefheid, in den ouderdom van omtrent 31 jaren overleden, mijn veel geliefde broeder *Gerret van Raalten*, in leven administrateur bij de kommissie van natuurkundig onderzoek.

C. VAN RAALTEN.

Batavia, *den 26sten junij 1829.*

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia paketten voor brieven geopend om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Antwerpen;	*Ned. schip Auguste*,	Flemming.
Idem,	*dito brik Filicitas*,	Mulder.
Idem,	*Amerik. schip United States*,	Lindell.
Japan,	*Ned. schip Helena*,	Grim.
Idem,	*dito schip Java*,	van der Zweep.
Palembang,	*dito schip Mastor*,	Said Oesien Bin Oemar.
Riouw en Muntok,	*dito schip Manok*,	Hadjie Mochamat A
Kiangmoeij,	*Chinesche jonk Hokgoan*,	Tan Tatko.
Emoeij,	*dito jonk Hengkiat*,	Tan Tiauwkoei.
Siam,	*Siamsche wankang Oendie*,	Ong Tangko.

Batavia, *De postmeester*,
den 26sten juni 1829. P. A. BIK.

VERTREKKENDE PERSONEN.

W. H. H. van Riemsdijk vertrekt met verlof, n Nederland.

—Mevrouw de weduwe *van Velsen* te Grissee, vertr naar de Kaap de Goede Hoop.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Bal bij *Zimmerman*, op Goenoengsaharie den entrée *f* 2.

—De ondergeteekenden hebben hunne generale volmag verleend aan den heer *Thomas Wilson*, aan wien teekening der firma pro procuratie is toegestaan.

THOMPSON, ROBERTS en C

Batavia, *den 18den junij 1829.*

—The undersigned have granted their General Power Attorney, to Mr. *Thomas Wilson*, who will sign f their firm. THOMPSON, ROBERTS & C

Batavia, *18th june 1829.*

—Notice is hereby given, that the Dwelling-House an Stores, occupied by the Agent of *Robert Thornton* No. 160, Hoofdwacht Straat Samarang, will be dispose of by public sale, in the course of ensuing month, b the Executors of the late Mrs. *Phillipps*. The Mercan tile affairs of the said House are carried on bij the sai Agent, Mr. *N. P. Rees*, from the 1st of June instant for and on account of Messrs. *Thornton* and *Wesp* Batavia. Also by Mr. *Francis Browne*, Agent for th said Firm at Sourabaya.

Batavia, *25th June 1829.*

—Met 1°. julij aanstaande, te huur een steenen huisje e bijgebouwen, staande te Rijswijk, thans nog door de heer *Schreuder* bewoond.

M. RUDOLPH.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.